

άβαξάριστος

— 8 —

άβαράρω

Πελοπν. (Συκεὰ Κορινθ.) κ. ἄ. 3) Οὐσ. προτέρημα, ύπεροχή Ἰων. (Κρήν.) Σαλαμ. κ. ἄ.: Άντὸ τὸ πρᾶμα εἰναι καλό, ἔχει καὶ αὐτὸ τὸ ἀβάν-τε του Σαλαμ. || Ἀσμ.

Ἐχεις ἀβάν-τι, μάτια μου, ἀπὸ τὰ κωπελλούδια
(ύπερέχεις μεταξὺ τῶν νέων) Κρήν. 4) Κέρδος οἰονδήποτε, πλεονέκτημα ὑλικὸν Ἀνδρ. 5) Θάρρος, ἐνίσχυσις, τὴν ὅποιαν ἔχει τις παρ' ἄλλου προσώπου Σαλαμ.: Άντὸς τὰ κάνει αὐτὰ γιατὶ ἔχει ἀβάν-τε.

ἀβαξάριστος ἐπίθ. Κυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βαξάρω.

Ο μὴ ἐστιλβωμένος, ἐπὶ ύποδημάτων.

ἀβάρα ἡ, (I) Κρήτ.

Ἐκ τῆς ἐπιφρηματ. χρήσεως τοῦ ἀβάρα προστ. τοῦ ἀβαράρω, ὁ πβ.

1) Ἀντιστήριξις: Φρ. Βάνε ἀβάρα (ἀντιστήριξε). 2) Μέταφ. ἐπίπληξις, ἀπότομος ἐπιτίμησις (ἐκ τοῦ ἀβάρα! = μακράν! φεῦγε ἀπὸ ἐδῶ!): Φρ. Ἡβγαλά του μὲν ἀβάρα (τὸν ἐπέπληξα δριμέως).

ἀβάρα ἡ, (II) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μαζαίκ. Μάν. Φεν. κ. ἄ.) Στερελλ. (Αἴτωλ. Ἀκαρναν. Ναύπακτ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ζωύφιον παράσιτον ἐμφωλεῦον εἰς τὸ δέρμα τῶν ζφων, ὁ κρότων (ixodes ricinus) ἔνθ' ἀν.: Πῆρε ἀβάρες τὸ πρόσωπο Μαζαίκ. Ἀβάρις πᾶχ' τὸ ἄλογον! Ἀκαρναν. Οὖλον ἀβάρις εἰν' τοῦτον τὸν κατοίκην Αἴτωλ. || Παροιμ. φρ. κόλλ' σι σὰν ἀβάρα (ἐπὶ ἀνθρώπου δισπαταλλάκτου) Αἴτωλ. Συνών. τσιμπούρι.

[**]

ἀβάραγκας ὁ, Κεφαλλ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Τὸ φυτὸν δαφνοειδὲς ἡ χαμελαία (daphne oleoides) τῆς τάξεως τῶν θυμελαιωδῶν (thymelaeaceae), ἡ τοῦ Διοσκορ. 4,169 χαμελαία, θάμνος ἔηρων μερῶν ἔχων κλώνους σπιθαμαιόνες καὶ φύλλα πικρά. Συνών. λυκονόνρα, πικροβύζι, χαμωλαιά.

[**]

ἀβαραγκεὰ ἡ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάραγκας.

Τὸ φυτὸν ἀβάραγκας, ὁ ίδ. Πρ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1929) 445.

[**]

ἀβαράγκη τό, Κεφαλλ. 'βαράγκη Κεφαλλ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀβάραγκας.

1) Τὸ φυτὸν ἀβάραγκας, ὁ ίδ. 2) Πληθ. οἱ τρυφεροὶ βλαστοὶ τοῦ ἀβάραγκα, οἱ «μικροὶ τῶν λεγομένων ἐλαιωδαφνῶν ἀσπάραγοι» (Συμεὼν Σήτη Περὶ τροφῶν δυνάμεων ἔκδ. Langkavel σ. 24). Πρ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 223.

[**]

ἀβαραγκόρριξα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβάραγκας καὶ ρίζα.

Συνήθως κατὰ πληθ. αἱ ρίζαι τῆς ἀβαραγκεᾶς, ών τὸ ἀφέψημα πίνεται ως φάρμακον κατὰ τῆς δυσκρασίας.

[**]

ἀβαραγκούνιδα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάραγκας καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-οντικά. Πρ. καὶ βατσούνιδα, σφηκονηνιδα κττ.

Τόπος, ἐν φύονται ἀβαράγκια.

[**]

ἀβαράκωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀβαράκωτους Μακεδ. (Σιάτ.) κ. ἄ. ἀβαράκωτος Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βαρακώνων.

Ο μὴ περιβεβλημένος διὰ φύλλων χρυσοῦ, ἐπὶ φῶν, δπωρῶν κττ. ἔνθ' ἀν.: Δύο φράκτες βαραχωμένα κ' ἔναν ἀβαράκωτον (δύο φράκτες χρυσωμένα καὶ ἐν ἀχρύσωτον) Χαλδ.

ἀβαραλούκη τό, ἀμάρτ. ἀβαραλούκ' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀβαραλούγ' Πόντ. (Χαλδ.) ἀβαραλούχ' Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ. κ. ἄ.)

Περσοτουρκ. *avaralik* = βίος τυχοδιωκτικός, δκνηρία, νωθρότης.

Αργία ἐξ ἐλλειψεως ἐργασίας ἔνθ' ἀν.: Άοῦτα τὰ ἡμέρας ἀβαραλούκ' ἐν', δουλείας καὶ ἔχω (αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἰναι ἐλλειψις ἐργασίας, δὲν ἔχω ἐργασίαν) Τραπ. Ἐγώ ἔχω ἀβαραλούκ' καὶ ἐσύ ψαλαφᾶς με παράδας! (ἐγώ ἔχω ἀργίαν καὶ σὺ μοῦ ζητεῖς χρήματα!) Χαλδ. Ἔσπασεν η φή μ' ἀσ' σ' ἀβαραλούχ' (ἔσπασε η ψυχή μου, ητοι ἐστενοχωρήθην πολύ, ἀπὸ τὴν ἀργίαν) Κοτύωρ.

ἀβαράρισμα τό, Νάξ. Παξ. κ. ἄ. 'βαράρισμα Νάξ. κ. ἄ. 'βαράριμα Νάξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀβαράρω κατ' ἀναλογ. τῶν ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγομένων. Ο τύπ. βαράριμα ἐγεννήθη κατ' ἀναλογικ. ἐπίδρασιν τῶν ἐκ τῶν περισπωμένων ρ. παραγομένων.

1) Καθέλκυσις πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν Νάξ. κ. ἄ.

2) Απομάρχυνσις πλοίου ἀπὸ τῆς ἀκτῆς πρὸς ἀποφυγὴν προσκρούσεως η ἀπὸ τῶν ἀβαθῶν μερῶν πρὸς ἀποφυγὴν προσαράξεως Νάξ. Παξ. κ. ἄ.

ἀβαράρω σίνηθ. 'βαράρω Νάξ. 'βαρέρω Σύμ. ἀβαρέρω Κρήτ. ἀβαρέρων Ιμβρ. ἀβαδάρω Μεγίστ. ἀβαδέρω Μεγίστ. ἀβαδέρω Μεγίστ. ἀβαραρίζω Πελοπν. (Λακων.) Προστ. ἀβάρα σύνηθ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *varare* = καθέλκυ ρ πλοίου ἐκ τῆς ξηρᾶς τοῦ προθετ. α γεννηθέντος ἐκ συνεκφ. τοῦ νὰ ἥθα, ως νὰ βαράρω - ρ' ἀβαράρω. Ο τύπ. ἀβαράριζω ἐγεννήθη διὰ τὸν ἀόρ. ἀβαράρισμα. Η προστ. ἀβάρα κατ' εύθειαν ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vara* προστ. τοῦ *varare*.

1) Καθέλκυ ρ ἐκ τῆς ξηρᾶς πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν Νάξ.

2) Μετβ. ἀπωθῶ, ἀπομακρύνω συνήθως πλοίου πρὸς ἀποφυγὴν προσκρούσεως (κατ' ἐπέκτασιν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων) σύνηθ. ὡς ναυτικὸς ὄρ.: Ἀβαράρισμε τὴ βάρος Λακων. Ἀβαράρατε τὸ γάρι καὶ τὸ ωίσαντε ἀνοιχτὰ (δηλ. ἀπὸ τὰ ἀβαθῆ ὕδατα τῆς παραλίας εἰς τὰ βαθέα τοῦ πελάγους) Βιθυν. Συνών. ἀβαράρω. Ἀμτβ. ἀπομακρύνομαι τοῦ λιμένος, ἀποπλέω Κυκλ.

3) Ἀντιθῶ, ἀντιπιέζω Σίφν.: Ἀβαράρει δ τσικαλᾶς τὸ χέρι απομέσα καὶ η πελεκούδα ἀπόξω καὶ ψιλαίνει τὸ τσικάλι (δηλ. ἐνῷ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ χειρίζεται δ ἀγγειοπλάστης τὴν πελεκούδα, ἀντωθεῖ ἐσωθεν τὸ τοίχωμα τοῦ σχηματιζομένου ἀγγείου διὰ τῆς χειρὸς πρὸς ἀπολέπτυνσιν αὐτοῦ. πελεκούδα = τεμάχιον ξύλου χρησιμοποιούμενον ἐν τῇ ἀγγειοπλαστικῇ).

4) Ἀποκρούω, ἀμύνομαι Κρήτ.

Προστ. ἀβάρα σύνηθ. ως ναυτικὸς ὄρ.

1) Ἀπο-

